

*Gesponnen
draden*

THEA ZOETEMAN

Thea Zoeteman

Gesponnen draden

Uitgeverij Zomer & Keuning

ISBN 9789020560886

ISBN e-book 9789020560893

NUR 340

© 2026 Uitgeverij Zomer en Keuning

Postbus 13288, 3507 LG Utrecht

Omslagontwerp Liesbeth Thomas, t4design

www.zomerenkeuning.nl

www.theazoeteman-meulstee.nl

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining zijn niet toegestaan. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Uitgeverij Zomer & Keuning vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze om te gaan met natuurlijke bronnen. Voor de papieren editie van dit boek is daarom gebruikgemaakt van papier waarbij zeker is dat de productie ervan niet heeft geleid tot bosvernietiging.

Proloog

In sierlijke letters prijkt de naam boven de ingang van het verpleeghuis: *De lichtbron*. Daan tuurt er net zo lang naar totdat zijn ogen ervan gaan tranen. Hij knippert ze snel weer weg. Hij vindt de naam niet passend bij een gebouw waar binnen de muren heel veel leed en verdriet worden gevoeld. Het woord *licht* klinkt positief en dat is deze plek niet. *Donker* past beter.

Hij slikt moeilijk. Zijn blik maakt zich los van de letters boven de ingang en glijdt verder over de vele ramen tot die blijft vasthaken op de vierde verdieping, tweede raam van rechts. Achter dat raam is de kamer van Marieke. Sinds vandaag.

Nieuwe tranen vertroebelen zijn blik.

De weg met Marieke naar dit verpleeghuis was een martelgang. Hoewel er fijne verzorgsters waren die hen op een liefdevolle manier hebben begeleid, kon dat de pijn vanbinnen op geen enkele manier verzachten.

Het moment van afscheid nemen sneed hem door de ziel. Marieke riep wanhopig zijn naam. 'Daan, laat me hier niet alleen! Je laat me hier toch niet achter? Daan, ik ga met je mee naar huis.'

Ze had haar jas alweer in haar handen en wilde opstaan. Twee verzorgsters drukten haar terug in haar stoel en kalmeerden haar.

Hij aarzelde, maar een derde verzorgster had tegen hem gezegd dat hij moest gaan. Het was alsof hij lijm onder zijn schoenen had. Maar hij had geen keuze. De verzorgster liep met hem mee.

Op de gang hoorde hij Marieke schreeuwen: 'Daan... Daan, niet weggaan!'

'Dit is zwaar, hè?' had de verzorgster gezegd. 'Maar door te blijven, maak jij het jezelf en je vrouw nóg moeilijker.'

Haar blauwe ogen keken hem meelevend aan. Hij kon die blik niet verdragen. De woorden nog minder. Wat wist deze jonge vrouw hiervan? Meelèven kan goed bedoeld zijn, maar meevóélén is iets heel anders.

Mariekes stem ging als een echo met hem mee toen hij de trap nam naar beneden.

En nu staat hij hier. Hij voelt zich vanbinnen verscheurd, wanhopig, en intens verdrietig. En hij kan het gevoel niet van zich afzetten dat hij gefaald heeft. Het liefst had hij zélf voor Marieke willen zorgen. Hij heeft het geprobeerd door zorgverlof op te nemen en al zijn krachten ervoor te geven.

Totdat het echt niet meer ging.

Alzheimer is een verschrikkelijke ziekte, die bij Marieke heel subtiel begon met kleine dingen te vergeten. Ze kon namen niet meer onthouden en ze vergiste zich steeds vaker in de dagen. Hoe verder de tijd vorderde, hoe erger het werd. Maar ook riskanter.

De laatste maanden heeft hij bijna niet meer kunnen slapen omdat Marieke steeds uit haar bed kwam en van alles wilde gaan doen. Ze was haar dag-en-nachtritme helemaal kwijtgeraakt. Overdag kon hij haar geen moment meer alleen laten. Ze liet het gas aanstaan, liet de kraan lopen en liep steeds weg. Ze verzorgde zichzelf niet meer en als hij er haar niet op wees, dan droeg ze elke dag dezelfde kleren. Het huishouden runde hij al een tijdlang zelf. Marieke ging steeds minder doen, raakte het inzicht kwijt en liet ten slotte alles vervuilen.

Het was een opluchting voor hem dat Marieke in aanmerking kwam voor de dagbesteding. Twee dagen mocht ze daarnaartoe, maar voordat het zover was had het nog heel wat voeten in aarde.

Marieke wilde niet. Er was heel wat overredingskracht voor nodig geweest om haar zover te krijgen dat ze er toch heen ging.

Eindelijk kreeg hij wat meer tijd voor zichzelf. De eerste dagen dat Marieke naar de dagbesteding was, sliep hij veel. Hij was opgebrand.

Hij dacht dat het weer beter zou gaan, want hij wilde ten koste van alles Marieke thuis houden. Hij moest er niet aan denken dat ze gescheiden zouden leven. En als ze twee keer per week naar de dagbesteding ging, moest hem dat toch lukken?

Maar hij kwam er al gauw achter dat het tóch te zwaar en veel te intensief voor hem was. Zowel psychisch als lichamelijk raakte hij steeds meer achterop, totdat het hem helemaal opbrak.

Vierentwintig jaar waren ze getrouwd. Dan ga je mooie plannen maken om je vijftienvijftigjarig huwelijk te vieren. Wie houdt er dan rekening met gezondheidsproblemen en een opname in een verpleeghuis? Dat is het slechtste scenario dat hij bedenken kon.

‘Meneer, gaat het wel?’

Daan schrikt op en kijkt in de bezorgde blauwe ogen van een jonge vrouw. Is het een bezoekerster of werkt ze hier als verzorgster op een van de afdelingen?

Met een vermoeid gebaar strijkt hij met zijn hand langs zijn gezicht. Meteen voelt hij dat hij zich een paar dagen niet heeft geschoren. Het wordt hoog tijd dat hij om zichzelf gaat denken.

‘Het gaat best,’ knikt hij naar haar. ‘Ik was even in gedachten.’

Hij groet haar en draait zich dan snel om, voordat ze meer vragen gaat stellen. Het laatste dat hij wil, is uitleggen aan een vreemde vrouw wat hem die middag is overkomen.

Hij grabbelt in zijn jaszak naar zijn autosleutel. Het heeft geen enkele zin om hier nog langer te blijven staan en zich te verliezen in al die zware gedachten. Het wordt tijd dat hij naar huis gaat.

Het is een positieve bijkomstigheid dat Marieke dicht in zijn buurt blijft. Hij kan zo even heen en weer. Maar dat is toch weer heel anders dan dat je samen onder één dak woont.

Ook voor hun volwassen zoon en dochter vindt hij het heel pijnlijk en moeilijk. Ze wonen niet meer thuis, maar ze waren er steeds voor Marieke en hem als ze hen nodig hadden.

Hij wilde niet dat ze met hem meegingen om hun moeder weg te brengen. Die pijn wilde hij hen besparen. Maar ook zichzelf. Hij

zou het niet kunnen verdragen om óók de pijn in de ogen van zijn kinderen te lezen als ze hun moeder moesten achterlaten in het verpleeghuis. Zonder dat was het al zwaar genoeg.

Maar vanavond komen ze. Dat vindt hij fijn.

Als hij een kwartiertje later zijn huis binnen gaat, valt de stilte als een zware deken over hem heen. Vanaf vandaag woont hij hier alleen, zonder zijn Marieke.

Hij heeft afscheid moeten nemen van een leven samen. Hij voelt zich een weduwnaar, terwijl zijn vrouw nog leeft. Het rouwproces is al begonnen toen Mariekes geestelijke vermogens steeds minder werden. Nu is hij ook nog van haar gescheiden. Weer een stukje verlies.

Over de toekomst durft hij niet na te denken. Het is een toekomst zonder hoop...

Hoofdstuk 1

Nadat Noraly haar Peugeot netjes binnen de lijnen van het vak heeft geparkeerd, glijdt haar blik naar de overkant van de weg. Op de gevel boven de etalage leest ze de naam: *Bruidshuis Charlotte*.

Ze trekt de sleutel uit het contact en stapt uit, blij dat ze hier nog een parkeerplekje gevonden heeft. Over het dak van de auto kijkt ze naar het drukke verkeer dat voorbijrijdt. Het bruidshuis dat haar dochter Joline heeft uitgezocht om een trouwjurk uit te zoeken, staat niet bepaald aan een rustige weg.

Ze voelt een kneepje in haar arm. 'O mam, ik heb er zo'n zin in.' 'Ik ook.' Noraly glimlacht naar Joline.

Hannie, de bijna-schoonmoeder van Joline, en haar vriendin Marjel zijn ook uitgestapt. Bij het zebrapad steken ze over. Joline en Marjel lopen gehaast voor hen uit om de bruidsjurken in de etalage zo snel mogelijk van dichtbij te kunnen bekijken. Noraly geniet van hun enthousiasme.

'Wat is dat voor ons alweer lang geleden, hè?' Hannie kijkt haar glimlachend aan. 'De herinneringen komen gelijk weer naar boven. Heb jij dat ook?'

Noraly knikt. Het blijde, ontspannen gevoel is gelijk verdwenen. Maar ze wil aan Hannie niet laten merken dat met deze opmerking de wond weer opengaat.

'Ja.' Haar hand omklemt zo hard de autosleutel dat het pijn doet. Ze stopt hem snel in haar tas. 'Ja, dat heb ik ook.'

Ze hoort de pijn en het verdriet in haar eigen stem. Blijkbaar hoort Hannie het ook, want ze legt meteen berouwvol een hand op haar arm. 'Sorry, Noraly, dat was een verkeerde opmerking van me. Vergeet het maar snel.'

‘Het geeft niet,’ mompelt Noraly. ‘Je hebt gelijk; het is lang geleden.’

Ze neemt het Hannie niet kwalijk. In normale omstandigheden zou dit ook een gewone terloopse opmerking zijn geweest. Maar dat is het voor haar niet, want sinds het overlijden van Ben is het nooit meer ‘gewoon’ geweest.

Maar vandaag is het Jolines dag en daarom mag er nu geen plaats zijn voor verdrietige, sombere gedachten. Joline heeft naar deze datum uitgekeken en Noraly wil dat haar dochter ervan geniet. Het uitzoeken van een trouwjurk is iets wat je hopelijk maar één keer in je leven doet.

Ze bijt nu zo hard op haar lip dat ze bloed proeft.

Automatisch gaat haar blik naar de bruidsjurken in de etalage, maar in werkelijkheid ziet ze er niets van. Ook laat ze het enthousiaste gebabbel van de andere drie langs zich heen gaan.

Voor een moment laat ze de herinneringen toe aan de tijd dat ze nog gelukkig was met Ben. Een geluk waar onverwachts een einde aan kwam.

‘Mam, zullen we?’

Ze schrikt op van de stem van haar dochter, waar een ongeduldige klank in te bespeuren valt. De etalage hebben ze inmiddels bekeken en ze willen nu naar binnen. Noraly knikt en volgt de anderen.

De verkoopster begroet hen vriendelijk. ‘Goedemiddag! Van harte welkom in ons bruidshuis. Ik ben Ineke.’

Noraly probeert de verdrietige gedachten van zojuist te parkeren. Ze glimlacht om de spontane begroeting van de verkoopster.

‘Heb je al een trouwdatum?’ vraagt de verkoopster aan Joline.

‘1 april.’ Lachend laat ze er op volgen: ‘En het is geen grap.’

‘Je wordt dus een voorjaarsbruid.’ De verkoopster glimlacht. ‘En had je al iets in gedachten?’

Terwijl Joline haar wensen kenbaar maakt, dwalen Noraly’s ogen door de winkel. Rijen witte, maar ook gekleurde jurken han-

gen hier in de rekken. Er is keuze genoeg.

De herinnering aan toen laat zich op dit moment niet wegduwen. Ze ziet zichzelf weer als jonge vrouw van twintig jaar een trouwjurk uitzoeken. Waar is de tijd gebleven? Ze weet nog hoe gelukkig ze zich voelde. De toekomst lachte haar toe. Naar haar gevoel kon er niets misgaan. Ze zou samen met Ben oud worden.

Wat kan een mens zich daarin vergissen!

Haar gedachten gaan naar Nick en Sam, hun oudste twee jongens. Toen zij trouwden was Ben er nog. Joline is de jongste en hun enige dochter. Zij verlaat als laatste het nest. Dan is Noraly alleen. Ben maakt de trouwdag van Joline niet meer mee.

Stop! Ze wil zich nu niet overgeven aan verdrietige gedachten. Allereerst is ze blij voor Joline. En voor Jens. Ze heeft hem bij de eerste kennismaking gelijk in haar hart gesloten. Wat is ze blij dat Ben Jens nog heeft leren kennen, al waren het maar acht maanden...

Ze zucht in stilte. Daar gaat ze weer. Waarom laat ze zich nu zo meeslepen door al die herinneringen? Ze is hier voor haar dochter. Maar ook voor zichzelf. Deze middag zal ze ervan genieten.

‘Mam, kijk...’ Joline heeft een ivoorkleurige jurk uit het rek gehaald. Een kanten lijfje, driekwart mouwen en een wijde rok met sleep. ‘Zoiets had ik in gedachten.’

De verkoopster kijkt naar de maat en haalt nog twee jurken uit het rek die erop lijken. Maar voorlopig gaat Joline voor de eerste. De verkoopster hangt hem alvast klaar in het pashokje.

Dan draait ze zich om en kijkt hen vragend aan. ‘Willen jullie eerst iets drinken? Koffie? Thee?’

Noraly en Hannie kiezen voor koffie, Joline en Marjel voor thee. Terwijl de verkoopster naar achteren loopt gaan ze rond een ovaalvormige tafel zitten. In het midden staat een prachtig gedroogd biedermeierboeket, dat helemaal past bij de sfeer van dit bruidshuis.

Joline heeft de rust niet om te zitten, want ze loopt alweer naar

het pashokje en laat haar hand nog eens strelend over de stof gaan. Noraly glimlacht. Het is duidelijk dat Joline popelt om de jurk te passen.

De verkoopster komt weer terug met koffie, thee en chocolaatjes. Ze lacht naar Joline. 'Ik denk dat jij heel benieuwd bent hoe die jurk jou staat.'

'Dat klopt. De thee is toch nog te heet om te drinken.' Met de verkoopster verdwijnt Joline in het pashokje.

Als ze even later weer tevoorschijn komt, moet Noraly even slikken.

'Wat ben je mooi!' Haar stem klinkt een beetje schor.

Ook Hannie en Marjel geven haar complimenten en Joline straalt. Voor de grote spiegel blijft ze staan. Noraly ziet Jolines ogen glanzen.

Ze draait een rondje en kijkt haar afwachting aan. 'De jurk staat me goed, hè?'

Ze zijn het met elkaar eens. De verkoopster verschikt nog wat aan de jurk en ziet dat de zoom nog iets moet worden ingekort.

'Verder is er weinig meer aan te doen,' stelt ze tevreden vast. 'De jurk lijkt voor jou gemaakt.'

Joline loopt een rondje, draait nog eens voor de spiegel en wil dan toch ook nog graag de andere jurken passen. Terwijl ze hun koffie en thee drinken, verwisselt Joline de jurk voor een andere. Als ze opnieuw uit het pashokje komt blijkt het toch een strakker model te zijn dan de vorige. Noraly ziet al gelijk aan Jolines gezicht dat het deze niet is.

Ze staat voor de spiegel en schudt dan ook haar hoofd. 'Ik vind deze te strak. En het model valt toch anders dan ik had verwacht.'

'Ik ben het met je eens.' Noraly kijkt keurend naar het model. 'De vorige jurk stond je inderdaad veel beter.'

'Ik ben benieuwd hoe de andere jurk staat.' Marjel voelt aan de stof van de derde jurk die apart is gehangen. 'Deze is ook heel mooi.'

‘Ja, die lijkt nog het meest op de eerste,’ vindt Joline.

Met de jurk verdwijnt ze weer in het pashokje. Marjel loopt ondertussen langs de rekken met jurken. Ze trekt er hier en daar eentje uit en streelt de stof.

‘Ben jij de volgende bruid, Marjel?’ vraagt Hannie.

Marjel schudt haar hoofd. ‘Alleen trouwen is een beetje lastig, hè?’

‘Wat niet is kan komen,’ merkt Hannie fijntjes op.

De gordijnen van het pashokje worden weer opengeschoven.

‘Wat vinden jullie van deze jurk?’ vraagt Joline.

‘Heel mooi,’ zegt Noraly. ‘Net als de eerste. Maar jij moet kiezen.’

‘Je mag gerust meer jurken passen.’ De verkoopster trekt wat plooien in de rok recht. ‘We hebben tijd genoeg.’

Joline knikt en gaat weer voor de spiegel staan. ‘Deze is ook prachtig. Maar de eerste jurk vind ik nog steeds de mooiste.’

‘Dan pas je die toch nog een keer?’ De verkoopster loopt naar de jurk die daar nog hangt. ‘We zien vaak dat de eerste jurk het uiteindelijk wordt.’

Ze krijgt gelijk, want als Joline de jurk opnieuw past en nog eens in de spiegel kijkt, knikt ze.

‘Deze wordt het. Als ik verder ga zoeken, dan raak ik in de war. Er hangt hier zoveel moois. En dit is de jurk die ik in gedachten had.’

‘Loop nog eens een rondje,’ adviseert de verkoopster.

Joline geeft er maar wat graag gehoor aan. Ze is een plaatje om te zien en Noraly geniet van dit moment. De verkoopster heeft een sluier gepakt en schuift die in Jolines donkere haren. Het is een prachtige sluier met een kanten randje dat ook in de jurk is verwerkt.

‘Het past precies bij elkaar,’ reageert Joline verrast.

Noraly maakt foto’s en natuurlijk moet er ook eentje gemaakt worden van moeder en dochter samen en het hele groepje bij elkaar.

‘Dus we kunnen met zekerheid zeggen dat je je keuze hebt gemaakt?’ vraagt de verkoopster.

Joline straalt. ‘Ja, ik weet het zeker. Dit is precies wat ik wilde.’

‘Fijn! Wil je er sieraden bij?’ De verkoopster wijst naar een vitrine waar prachtige zilveren en gouden sieraden op een zwarte achtergrond achter glas liggen te schitteren.

Joline twijfelt eerst nog welke ze zal nemen, maar dan kiest ze voor een fijn, met goud bewerkt halskettinkje en daarbij behorende oorknopjes.

‘Je bent helemaal geslaagd,’ zegt de verkoopster vrolijk. ‘Van harte gefeliciteerd!’

Noraly geniet van het stralende gezicht van haar dochter. Terwijl Joline zich weer omkleedt doet Noraly een aanbetaling voor de trouwjurk. Want ze wil deze jurk graag aan haar dochter cadeau geven.

In een restaurant lunchen ze met elkaar om de aankoop van de trouwjurk te vieren.

‘Ik trakteer.’ Noraly trekt zich van Jolines protest niets aan. Ze vindt het veel te leuk om dit voor haar dochter te doen.

Natuurlijk gaat het gesprek over de trouwdag, die in het voorjaar zal plaatsvinden.

Joline kijkt dromerig voor zich uit. ‘Nog tien maanden. Het duurt best nog lang.’

Er klinkt verlangen in haar stem door en Noraly glimlacht. Ze herkent dat gevoel, al ligt dat voor haar alweer meer dan dertig jaar achter haar.

Dertig jaar... Waar zijn de jaren gebleven? Ze wrijft met haar vingers langs haar slapen. Het is aan haar te zien dat ze de vijftig is gepasseerd. De spiegel is eerlijk. De lijnen in haar gezicht worden scherper en de grijze haren nemen toe.

Ze laat het gepraat min of meer langs zich heen gaan en verliest zich weer in haar herinneringen. Ze was de jongste van drie zussen, maar de eerste die het huis uit ging. Ze herinnert het zich als

de dag van gisteren dat ze samen met haar moeder en twee zussen een trouwjurk uit gingen zoeken. Alleen deed zij er langer over dan Joline. Ze had drie afspraken bij drie verschillende bruidshuizen gemaakt, maar uiteindelijk kwam ze toch weer uit bij de eerste. Grappig genoeg was het de eerste jurk die ze had gepast waarin ze trouwde. Ben zag er ook mooi uit in zijn donkerblauwe pak.

Hij was knap, maar daarnaast was hij ook heel zorgzaam en attent. En altijd stond hij klaar voor anderen.

Ze had hem leren kennen op een jongerenreis. Het was liefde op het eerste gezicht van beide kanten. Drie jaar na hun eerste kennismaking trouwden ze. Het was een prachtige dag. Wat was ze toen gelukkig. De toekomst lag voor hen open.

Hun huwelijk werd gezegend met drie kinderen: twee zoons en een dochter. In al die jaren hebben ze weinig zorgen gekend. Nu ze terugkijkt komt ze tot het besef dat ze het eigenlijk heel vanzelfsprekend had gevonden. Gezondheid, liefde, voorspoed...

Maar dat was het niet. Daar kwam ze met een harde dreun achter nadat de politie bij haar aan de deur stond. Ze geloofde het eerst niet toen de agenten haar vertelden dat Ben omgekomen was bij een auto-ongeluk. Het was niet zijn schuld, benadrukten ze. Er werd hem geen voorrang verleend op een kruising; een auto van links reed met volle vaart door. De andere man overleefde het ongeluk wel.

Dat het Ben zijn schuld niet was, maakte de boodschap niet minder erg. Wel of geen schuld: Ben was er niet meer. Hij was die morgen naar zijn werk gegaan om nooit meer thuis te komen. Langzaam was de vreselijke waarheid tot haar doorgedrongen. Het was alsof ze in een diep, gapend gat viel.

‘Mam, joehoe...’

Noraly schrikt op uit haar gedachten als er plotseling een hand voor haar ogen heen en weer wordt bewogen. Ze kijkt in drie vragende gezichten.

‘Sorry, ik was even in gedachten.’

‘Dat zagen wij.’ Joline lacht. ‘Nu willen we het weten ook. Waar dacht u aan?’

Noraly schudt haar hoofd. Geen haar op het hoofd die eraan denkt haar gedachten prijs te geven.

Ze zou daarmee deze mooie middag om zeep helpen. En dat is het allerlaatste dat ze zou willen.

Ze staat op om de lunch te betalen en schudt haastig alle nare gedachten van zich af. Met voldoening wil ze terug kunnen kijken op deze mooie, geslaagde middag.

‘Ik snap dat juist op zo’n moment de herinneringen van jou en Ben terugkomen.’ Annejet blaast in haar thee en neemt voorzichtig een slokje. ‘Probeer de mooie momenten vast te houden, Noraly! Die moet je niet laten verdringen door verdriet en gemis. Het leven gaat door.’

Met een harde knap bijt Noraly haar koekje in tweeën. Deels heeft haar zus gelijk, maar dat laatste had ze niet moeten zeggen. Annejet snapt er niets van. En dat is maar goed ook, want ze gunt haar zus niet hetzelfde wat zij heeft meegemaakt.

‘Het is nu bijna twee jaar geleden,’ gaat Annejet verder, zonder op haar reactie te wachten. ‘Heb je er al eens over nagedacht om een nieuwe relatie aan te gaan? Je bent nog te jong om alleen te blijven...’

De woorden blijven in de kamer hangen. Een nieuwe relatie... Annejet zegt het op een manier alsof het tijd is om een nieuw kledingstuk aan te schaffen.

Noraly slikt het stukje koek weg, dat verkeerd valt en prompt krijgt ze een hoestbui.

Annejet staat op en klopt haar behulpzaam op haar rug. ‘Ik merk dat je van mijn opmerking schrikt. Ik bedoel het niet naar, maar ik zou het jou zo graag gunnen.’

Ze gaat weer zitten en Noraly drinkt van haar thee. ‘Ik begrijp je goede intentie. Maar nee, Annejet. Ben zit nog zo vast in mijn

hoofd en hart, dat ik een andere man op zijn plaats niet kan dulden. Misschien blijf ik voor de rest van mijn leven alleen.'

'Je bent net tweeënvijftig.'

'Nou en? De mensen die op deze leeftijd single zijn, zijn niet te tellen. Het is toch niet verplicht om een relatie te hebben of te trouwen?'

Haar ogen glijden naar de foto op de plank in de kast. Het heeft lang geduurd voordat ze Bens foto in de kamer neer kon zetten. Nu heeft het lijstje daar een vast plekje gekregen.

Ben... Het heimwee en gemis doen de pijn weer heftig opvlammen. Zou dat ooit nog overgaan? Met Ben is ze gelukkig geweest in alle opzichten. In gedachten heeft ze nog hele gesprekken met hem. Eenzijdige gesprekken waar geen antwoord op komt. Nooit meer.

'Als Joline uit huis is, dan ben je alleen.' Annejet weet nog niet van ophouden. 'Juist dat zou voor jou een aanleiding moeten zijn om contact te zoeken met iemand. Nee, nu niet protesteren, Noraly. Ik denk nu niet aan een relatie, maar aan vriendschap. Dat is ook heel waardevol.'

'Aan vriendschappelijke contacten ontbreekt het me niet.' Noraly zet haar lege theeglas net iets te hard op de tafel. 'Ik heb vriendinnen genoeg en ik kan afspreken met wie ik wil.'

'Ik bedoel eigenlijk... vriendschap met een man.'

Noraly schudt haar hoofd en zucht. Waarom blijft haar zus hier zo in vastbijten? 'Vriendschap met een man loopt bijna altijd uit op meer. Dat snap jij toch ook? En waarom zou vriendschap met een vrouw van minder waarde zijn dan met een man?'

'Een man is rationeel, bekijkt de dingen zakelijker en nuchter,' meent Annejet. 'Zo'n tegenhanger heb jij met je gevoelige karakter af en toe nodig. Ma zei het ook al.'

'Wat? Heb jij met ma hierover gesproken?'

Ze ziet dat Annejet schrikt van haar verspreking. Ze voelt de irritatie groeien. Waar zijn haar zus en haar moeder mee bezig?

‘Ik regel mijn eigen zaakjes graag zelf,’ zegt ze scherp. ‘Daar heb ik jou en ma niet voor nodig.’

‘We bedoelen het goed met je.’

‘Ongetwijfeld.’ Ze hoort de ironie in haar eigen stem. ‘Maar ik trek graag mijn eigen grenzen hierin. En dat betekent dat ik geen betuttel van jullie wil. Laat mij met rust.’

Ze ziet dat haar woorden verkeerd vallen bij Annejet, maar dat kan haar niets schelen. Haar zus moet nu duidelijk weten dat ze hier niet van gediend is.

‘Ik ben niet zielig of eenzaam,’ gaat ze verder. ‘Maar ik moet wel door zonder Ben. Dat moet een plek krijgen in mijn leven. En je helpt mij er niet mee door adviezen te geven waar ik totaal niets mee kan.’

‘Jammer dat je mij niet wilt begrijpen.’ Annejet pakt haar tas die ze naast haar stoel had gezet. ‘Ik probeer met jou mee te leven en jou te helpen. Ik begrijp dat het voor jou extra zwaar moet zijn omdat Bens dood op het alleronverwachtst kwam. Als hij ziek was geweest, dan had je ernaartoe kunnen groeien. Nu is de verwerking van zijn verlies nog veel heftiger. Dat zal de reden zijn waarom je nog niet aan een nieuwe relatie wilt beginnen.’

Noraly zucht diep. Ze heeft geen zin om dit nutteloze gesprek voort te zetten. Tot haar opluchting staat Annejet op.

‘Misschien kunnen we het daar later nog eens over hebben,’ zegt ze. ‘Ik ga nu, want Pieter kan ieder moment thuiskomen.’ Ze slaat een arm om Noraly’s schouder. ‘Houd je goed, zus. Tot gauw weer.’

Haar hoge hakken tikken op het laminaat in de gang, daarna valt de deur met een zachte klik achter haar dicht.

De stilte valt om Noraly heen. Ze denkt na over wat haar zus zojuist allemaal heeft gezegd. Vooral die laatste zin blijft als een pijnlijk weerhaakje hangen. *Pieter kan ieder moment thuiskomen...*

Dit jaar is Annejet net zo lang met Pieter getrouwd als zij met Ben getrouwd was toen hij overleed. Ze is blij voor haar zus, dat zeker. Ze gunt haar een lang huwelijksleven met Pieter. Maar waar-

om moest Annejet dit nu nog even zeggen voordat ze vertrok?

Is zij nu overgevoelig geworden of heeft het te maken met dat Annejet weinig empathie toont? Ze bedoelt het goed, maar toch...

Annejet is heel anders dan hun oudste zus Jacorien. Die zou zoiets nooit zeggen. Zij voelt veel meer mee en is zachter van karakter. Jammer dat ze elkaar niet zoveel zien omdat zij zo ver weg woont. Jacorien is getrouwd en heeft ook een gezin, al zijn de kinderen bijna allemaal de deur uit. Wat zou het heerlijk zijn als ze wat dichterbij kwamen wonen, maar zwager Jos heeft daar zijn werk en om die reden gaat hij niet zomaar veranderen van baan.

Gelukkig bellen en appen Jacorien en zij veel met elkaar.

Misschien kunnen ze binnenkort een keer afspreken. Ze kan natuurlijk zelf het initiatief nemen om naar het hoge noorden te gaan. Groningen is een flink eind rijden, maar ze kan er best een dag voor uittrekken. Ze hoeft met niemand rekening te houden, dus dat hoeft het probleem niet te zijn.

Ze grijpt naar haar glas, maar dat is leeg. Ze loopt naar de keuken om nieuwe thee te zetten. Er ligt nog een dikke reep chocola met noten in de kast. Ze vindt dat ze voor deze keer zichzelf met een stukje mag verwennen. Troostchocolade...

Na tien minuten heeft ze de hele reep op. Ze weigert zich echter schuldig te voelen. Voor deze keer mocht het. En wat Annejet heeft gezegd moet ze zo snel mogelijk vergeten.

Als Joline uit haar werk komt, brengt ze vrolijkheid en gezelligheid mee. Noraly voelt zich gelijk een stukje beter. Tijdens het eten vertelt Joline over haar belevenissen van die dag. Als verzorgster in verpleeghuis De lichtbron heeft ze altijd wel iets te vertellen.

Het omgaan met dementerende mensen is haar passie. Noraly ziet in gedachten hoe Joline bezig is op de afdeling en met veel zorg en liefde de mensen geeft wat zij nodig hebben. Ze is trots op haar dochter en op wat ze heeft bereikt. Wat gaat ze de gezellige verhalen straks missen als Joline is getrouwd...

Het is alsof Joline haar gedachten raadt.

‘Als Jens en ik getrouwd zijn, moet u veel komen, mam. En ge-loof maar dat ik hier ook vaak zomaar even binnenkom voor een bakje koffie of een glas thee.’

‘Dat is gezellig.’ Noraly lacht warm naar haar dochter. ‘Maar je hebt dan ook je eigen leven met Jens. En dat is goed. Ik hoop dat je een gelukkig leven met hem mag hebben en dat je...’ Even aarzelt ze, maar gaat dan toch verder: ‘... dat je met hem oud mag worden.’

Jolines hand komt op de hare en ze geeft er een kneepje in. Ze zeggen niets, maar ze begrijpen elkaar ook zonder woorden.

Tijdens lange boswandelingen ontstaan bijzondere vriendschappen

Het huis van Noraly is stil nu haar drie kinderen uitgevlogen zijn. Drie jaar geleden overleed haar man plotseling, waar ze het nog steeds moeilijk mee heeft. Om de eenzaamheid op afstand te houden, verrassen haar kinderen haar met een puppy. Het is een prachtige oplossing, want ze heeft weer een levend wezentje om voor te zorgen.

Bovendien leert ze andere hondeneigenaren kennen tijdens het wandelen. Een van hen is Carina, die regelmatig de hond van haar broer Daan uitlaat. Door de ziekte van zijn vrouw kan hij namelijk niet altijd zelf voor zijn hond zorgen. Noraly raakt bevriend met broer en zus. Met Daan ontwikkelt ze een speciale band, doordat ze veel van elkaars verdriet herkennen. Maar hun situaties kennen ook veel verschillen. Het levert mooie, maar ook moeilijke gesprekken op.

Thea Zoeteman vertelt graag verhalen over het leven van gewone mensen in een bijzondere situatie. Met haar integere en invoelende manier van schrijven legt ze in *Gesponnen draden* het tere herstel na een lange rouwperiode prachtig vast.

ISBN 978 90 2056 088 6 NUR 340

9 789020 560886 >

www.romanserie.nl

 Romanserie